

Skatteministeriet

21. maj 2018
J.nr. 2018 - 3316

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende L 238 - Forslag til Lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven
(Lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger m.v.).

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 2 af 22. maj 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske
fra Jesper Petersen (S).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach Mortensen

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse det forventede merprovenu af at indsnævre perioden, hvori det foreslåede pensionsfradrag gælder, således at fradraget kun vil gælde, når indbetaleren har mellem 15 og 6 år til pensionsalderen. Ministeren bedes ligeledes oplyse, hvor meget satsen for pensionsfradraget vil kunne hæves, hvis perioden forkortes, ligesom ministeren bedes redegøre for de fordelingsmæssige konsekvenser af en sådan omlægning, herunder den årlige gevinst for de fire familietyper, som indgår i regeringens eget faktaark om ”Aftale om Lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger”.

Svar

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik den 6. februar 2018 en *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger*. Et hovedsigte med aftalen er at håndtere det såkaldte samspilsproblem. Samspilsproblemet indebærer, at det for mange danskere slet ikke eller kun i begrænset omfang kan betale sig at spare op til pension. Samtidig sikrer aftalen, at det bedre kan betale sig at arbejde for fuldtidsbeskæftigede med lave arbejdsindkomster.

Med aftalen indføres der et nyt ligningsmæssigt fradrag for pensionsindbetalinger op til 70.000 kr. (opgjort i 2018-niveau) efter arbejdsmarkedsbidrag, *jf. tabel 1*. Fuldt indfaset udgør fradraget 12 pct. af pensionsindbetalingerne frem til 16 år før egen folkepensionsalder og 32 pct. af pensionsindbetalingerne fra 15 år før folkepensionsalderen.

I spørgsmålet ønskes beregninger af to alternative modeller for pensionsfradraget. En model, hvor fradraget kun gælder for personer med mellem 15 og 6 år til egen pensionsalder (model A), samt en model, hvor besparelsen forbundet med forkortelsen af perioden anvendes til en forhøjelse af satsen, som derved vil kunne øges til 66 pct. (model B), *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Sats og beløbsgrænser vedrørende pensionsfradrag

	Lovforslag	Model A	Model B
Grundlagsloft, kroner	70.000	70.000	70.000
Sats mere end 15 år, pct.	12	0	0
Sats mellem 15 år og 6 år, pct.	32	32	66
Sats mindre end 6 år, pct.	32	0	0

Kilde: Egne beregninger på baggrund af 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

Med det nuværende lovforslag vil personer kunne få det høje pensionsfradrag i mindst 15 år, mens de alternative modeller reducerer dette til maksimalt 10 år. Samtidig vil ingen personer med mere end 15 år til pensionsalderen modtage pensionsfradraget i de alternative modeller.

Indsnævringen af perioden skønnes isoleret set at indebære et umiddelbart merprovenu på 2.200 mio. kr. og et merprovenu efter tilbageløb og adfærd på 1.150 mio. kr., *jf. tabel 2*.

Hvis fradragssatsen forhøjes til 66 pct. – givet den indsnævrede periode – indebærer det isoleret set et umiddelbart mindreprovenu på 2.200 mio. kr. svarende til ca. 1.550 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd. Model B indebærer dermed samlet set en provenuneutral om-lægning opgjort efter tilbageløb og adfærd.

Tabel 2. Oversigt over provenuvirkninger

	Mio. kr.
Besparelse	
Umiddelbart provenu	2.200
Efter tilbageløb	1.650
Efter tilbageløb og adfærd	1.550
Forhøjelse af sats	
Umiddelbart provenu	-2.200
Efter tilbageløb	-1.650
Efter tilbageløb og adfærd	-1.550
Balance (opgjort efter tilbageløb og adfærd)	0

Kilde: Egne beregninger på baggrund af 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

For de familietyper, der har mellem 15 år og 6 år til pensionsalderen, vil model B indebære en markant større fremgang i de disponible indkomster end den nuværende model i lovforslaget, *jf. tabel 3*. Omvendt vil model B indebære en reduktion i de disponible indkomster set i forhold til lovforslaget for familietyper med mere end 15 år til pensionsalderen eller med mindre end 6 år til pensionsalderen, da disse typer ikke modtager pensionsfradrag.

Tabel 3. Konsekvenser for familietyper af alternativ model B

	HK'er på mindste løn	LO'er	Funktio- nær	Direktør
Personer med mere end 15 år til folkepensionsalder				
Lovforslag	600	1.150	2.150	2.150
Model B	0	0	0	0
Forskel	-600	-1.150	-2.150	-2.150
Personer med mellem 15 år og 6 år til folkepensionsalder				
Lovforslag	1.550	3.000	5.800	5.800
Model B	3.250	6.200	11.900	11.900
Forskel	1.650	3.200	6.150	6.150
Personer med mindre end 6 år til pensionsalderen				
Lovforslag	250	250	4.450	5.800
Model B	0	0	0	0
Forskel	-250	-250	-4.450	-5.800

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Familietypemodellen.

Den samlede omlægning svarende til model B skønnes at indebære en større stigning i de disponible indkomster for personer i 9. og 10. indkomstdecil – dvs. øverst i indkomstfordelingen – mens indkomstfremgangen bliver mindre i alle de øvrige deciler, sammenlignet med den nuværende model, *jf. tabel 4*. Model B indebærer således en omfordeling til fordel for personerne med de højeste indkomster.

Det afspejler, at de aldersgrupper, der tilgodeses med model B, dvs. personer med mellem 15 og 6 år til pensionsalderen, gennemsnitligt set ligger højt i indkomstfordelingen. Det indebærer, at de samlede indkomstforskelle øges mere med model B (med 0,12 pct.-point målt ved Gini-koefficienten) end med lovforslaget (som isoleret set øger indkomstforskellene med 0,08 pct.-point målt ved Gini-koefficienten), *jf. tabel 4*.

Tabel 4. Fordelingsvirkninger af pensionsfradraget og den alternative model B opgjort ved den procentvise fremgang i de disponible indkomster på tværs af indkomstdeciler og virkningen på Gini

Indkomstdecil	Lovforslag	Model B
	Pct.	
1.	0,09	0,04
2.	0,12	0,05
3.	0,16	0,07
4.	0,26	0,13
5.	0,34	0,18
6.	0,42	0,27
7.	0,47	0,36
8.	0,53	0,49
9.	0,59	0,65
10.	0,50	0,63
Virkning på Gini, pct.-point	0,08	0,12

Kilde: Egne beregninger på 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

Det bemærkes, at pensionsfradraget i lovforslaget er udformet ud fra et ønske om at balancere en række hensyn. Blandt andet at fradraget øger tilskyndelsen til pensionsopsparing gennem hele arbejdslivet – dog med særligt fokus på de år, hvor samspilsproblemet er størst. Det har samtidig været et hensyn, at forskellen i fradragsprocent – og dermed i tilskyndelsen til pensionsopsparing – mellem de enkelte aldersgrupper ikke bliver for stor, således at indførelsen af fradraget ikke i sig selv giver et stort incitament til at udskyde pensionsopsparing fra et år til det næste.

Model A og B håndterer ingen af disse hensyn. Det forhold, at pensionsfradraget i begge modeller helt bortfalder for personer med mere end 15 år til pensionsalderen – samt at fradragsprocenten i model B sættes op – indebærer i sagens natur, at tilskyndelsen til pensionsopsparing ikke øges for denne gruppe, samtidig med at der skabes et stærkt incitament til at udskyde pensionsopsparing til den alder, hvor man kan opnå fradraget.

Derudover vil bortfaldet af pensionsfradraget for personer med mindre end 6 år til pensionsalderen i sagens natur betyde, at tilskyndelsen til pensionsopsparing heller ikke øges for denne gruppe. Det vil samtidig indebære, at personer, der indbetaler til pension, vil opleve en skattestigning i de sidste år på arbejdsmarkedet (fra 5 år eller mindre til pensionsalderen), hvilket isoleret set vil øge tilskyndelsen til tidlig tilbagetrækning.

Herudover bemærkes det, at pensionsfradraget er indrettet med særligt sigte på beskæftigede, der har indkomster, som er lavere end indkomstgrænsen for topskatten, og samtidig ikke har særskilt høje indbetalingsprocenter til arbejdsmarkedspensionsordninger. Pensionsfradraget for årlige pensionsindbetalinger på indtil 70.000 kr. sikrer således, at pensionsindbetalingerne fra denne gruppe fuldt ud eller langt overvejende modsvares af et pensionsfradrag.

Endvidere skal de gunstigere forhold for pensionsopsparing i medfør af skatteaftalen ses i forlængelse af *Aftale om flere år på arbejdsmarkedet (juni 2017)*, der medfører, at der fra fem år før folkepensionsalderen årligt kan omlægges pensionsindbetalinger på op til 51.100 kr. efter skat (2018-niveau, fuldt indfaset i 2023) til aldersopsparing. Udbetalinger fra aldersopsparing giver ikke anledning til aftrapning af offentlige pensionsydelse, og dermed reduceres den sammensatte beskatning af pensionsudbetalingen.

For typiske ikke-topskatteydere er indbetalingsgrænsen på godt 51.000 kr. tilstrækkelig til, at hele deres almindelige arbejdsmarkedspension kan omlægges til aldersopsparing, og dermed kan samspilsproblemet undgås fra fem år før folkepensionsalderen. Derfor er antallet af personer, der forventes at indbetale til en fradragsberettiget pension i de sidste fem år før egen pensionsalder også forholdsvist begrænset.

Med den nuværende model i lovforslaget står det dog den enkelte pensionsopsparer frit for at vælge, om den pågældende vil drage nytte af aldersopsparingen eller af det ekstra pensionsfradrag, eller begge dele.